

Suvestinė redakcija nuo 2020-05-01 iki 2020-06-05

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2009, Nr. [58-2262](#), i. k. 1092230ISAK00A1-316

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO
Į S A K Y M A S**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖS DARBO INSPEKCIJOS PRIE
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS NUOSTATŲ
PATVIRTINIMO**

2009 m. gegužės 12 d. Nr. A1-316
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos įstatymo 11 straipsnio 7 dalimi ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimo Nr. 1517 „Dėl įstaigų prie ministerijų“ 1.6.3 papunkčiu ir 2 punktu:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [A1-766](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-17, i. k. 2015-19902

1. T v i r t i n u Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatus (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. vasario 17 d. įsakymą Nr. A1-40 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [29-936](#));

2.2. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. gruodžio 8 d. įsakymą Nr. A1-408 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. vasario 17 d. įsakymo Nr. A1-40 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2008, Nr. [144-5788](#)).

3. N u s t a t a u, kad šio įsakymo 1 punkte patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos nuostatų 30.6 punktas įsigalioja 2011 m. sausio 1 d., o 8.3.6 punkto nuostatos dėl duomenų apie darbo priemonių, darbo sąlygų neatitiktį darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų nustatytiems reikalavimams teikimo – 2012 m. sausio 1 d.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-513](#), 2009-08-24, Žin., 2009, Nr. 102-4276 (2009-08-27), i. k. 1092230ISAK00A1-513

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS

RIMANTAS JONAS DAGYS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro
2009 m. gegužės 12 d.
įsakymu Nr. A1-316
(Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro
2010 m. gruodžio 10 d.
įsakymo Nr. A1-595 redakcija)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖS DARBO INSPEKCIJOS PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS NUOSTATAI

I. SKYRIUS BENDROSIO NUOSTATOS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [A1-766](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-17, i. k. 2015-19902

1. Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybinė darbo inspekcija) yra valstybinė kontrolės įstaiga, veikianti prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir pagal Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos įstatyme nustatytą kompetenciją įgyvendinanti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos formuojamą darbo politiką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-766](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-17, i. k. 2015-19902

Nr. [A1-367](#), 2020-04-29, paskelbta TAR 2020-04-29, i. k. 2020-09073

2. Valstybinės darbo inspekcijos savininkė yra valstybė. Valstybinės darbo inspekcijos savininko teises ir pareigas įgyvendina (išskyrus sprendimų dėl Valstybinės darbo inspekcijos reorganizavimo ir likvidavimo priėmimą) Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, kuri kontroliuoja Valstybinės darbo inspekcijos veiklą, priima sprendimą dėl jos buveinės pakeitimo, sprendžia kitus įstatymuose ir kituose teisės aktuose jos kompetencijai priskirtus klausimus.

3. Valstybinė darbo inspekcija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Tarptautinės darbo organizacijos konvencijomis, kitomis Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu, kitais Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais Lietuvos Respublikos Seimo priimtais teisės aktais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Ministro Pirmininko potvarkiais, socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymais, kitais teisės aktais ir šiais Nuostatais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-766](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-17, i. k. 2015-19902

4. Valstybinė darbo inspekcija yra ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, turintis savo sąskaitas banke, antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir savo pavadinimu. Valstybinės darbo inspekcijos veiklos laikotarpis neribojamas. Valstybinės darbo inspekcijos buveinės adresas: Algirdo g. 19, LT-03607 Vilnius.

5. Valstybinė darbo inspekcija yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto. Valstybinei darbo inspekcijai finansuoti taip pat gali būti naudojamos Lietuvos, užsienio šalių ir tarptautinių fondų bei kitos lėšos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-339](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10951

6. Valstybinė darbo inspekcija turi interneto svetainę (www.vdi.lt), kurioje skelbiami vieši pranešimai ir kita informacija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-339](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10951

II. SKYRIUS

VALSTYBINĖS DARBO INSPEKCIJOS VEIKLOS TIKSLAI IR FUNKCIJOS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [A1-766](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-17, i. k. 2015-19902

7. Pagrindiniai Valstybinės darbo inspekcijos veiklos tikslai yra:

7.1. vykdyti Lietuvos Respublikos darbo kodekso, darbuotojų saugą ir sveikatą bei darbo santykius reglamentuojančių įstatymų ir kitų norminių teisės aktų nuostatų laikymosi kontrolę ir jų pažeidimų prevenciją;

7.2. vykdyti nelaimingų atsitikimų darbe bei profesinių ligų prevenciją.

8. Valstybinė darbo inspekcija:

8.1. siekdama šių Nuostatų 7.1 papunktyje nurodyto tikslo:

8.1.1. kontroliuoja Darbo kodekso ir kitų darbo teisės normų vykdymą ir atlieka jų pažeidimų prevenciją, tikrina, kaip įmonėse laikomasi darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimų bei kolektyvinių sutarčių nuostatų, teikia darbdaviams reikalavimus, nurodymus, išvadas ir rekomendacijas;

8.1.2. tikrina, ar naudojamos darbo priemonės, darbovietės, technologiniai procesai, darbo sąlygos atitinka darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimus, ar organizuojamas saugus transporto priemonių eismas įmonėse;

8.1.3. tikrina, ar darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų nustatyta tvarka darbuotojai instruktuoti, apmokyti, patikrintos darbdaviams atstovaujančių asmenų, darbdavių įgaliotų asmenų ir darbuotojų žinios darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais;

8.1.4. tikrina, ar Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka paskirti darbuotojų saugos ir sveikatos specialistai, įsteigtos darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas vykdo darbdaviui atstovaujantis asmuo arba darbdavio įgaliotas asmuo, arba juridinis ar fizinis asmuo, su kuriuo sudaryta sutartis dėl tokių funkcijų atlikimo, kaip organizuota vidinė darbuotojų saugos ir sveikatos būklės kontrolė;

8.1.5. tikrina, ar Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo nustatyta tvarka įsteigti darbuotojų saugos ir sveikatos komitetai arba išrinkti darbuotojų atstovai saugai ir sveikatai;

8.1.6. tikrina, ar darbdaviai atlieka profesinės rizikos vertinimą;

8.1.7. tikrina, ar įrengtos buities, sanitarinės ir higienos patalpos, kolektyvinės darbuotojų apsaugos priemonės, ar išduodamos bei naudojamos asmeninės apsaugos priemonės, ar laikomasi darbo higienos normų reikalavimų, ar sudaryti darbuotojų, kuriems privaloma pasitikrinti sveikatą, sąrašai, ar darbdaviai organizuoja privalomus darbuotojų sveikatos patikrinimus;

8.1.8. tikrina darbuotojų saugos ir sveikatos garantijų taikymą, kaip organizuojamas darbo ir poilsio laikas darbuotojams iki 18 metų, nėščioms, neseniai pagimdžiusioms, krūtimi maitinančioms darbuotojoms ir neįgaliems darbuotojams;

8.1.9. tikrina, ar saugiai vykdomi sprogdinimo, naudingųjų iškasenų gavybos darbai, darbai potencialiai sprogiose aplinkose, darbdaviams nustato reikalavimus, teikia nurodymus ir rekomendacijas;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-367](#), 2020-04-29, paskelbta TAR 2020-04-29, i. k. 2020-09073

8.1.10. tikrina, ar darbdaviai saugiai organizuoja pavojingų cheminių medžiagų ir mišinių, biologinių medžiagų gamybą ir naudojimą, ar vykdomos pramoninių avarių prevencijos priemonės;

8.1.11. tikrina, ar statybos darbų technologijos projekte yra numatytos konkrečios priemonės, užtikrinančios darbuotojų saugą ir sveikatą statinio statybos metu;

8.1.12. kontroliuoja, kaip darbdaviai vykdo darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais pareigą;

8.1.13. vykdo nelegalaus darbo, nedeklaruoto darbo ir nedeklaruotos savarankiškos veiklos, užsieniečių įdarbinimo tvarkos pažeidimų kontrolę, atlieka kontrolinius pirkimus, taip pat koordinuoja nelegalaus darbo kontrolę vykdančių institucijų veiklą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-367](#), 2020-04-29, paskelbta TAR 2020-04-29, i. k. 2020-09073

8.1.14. tikrina žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga apskaičiavimą ir mokėjimą, kai už žalos mokėjimą atsakingi darbdaviai;

8.1.15. tikrina, ar darbdaviai užtikrina neblaivių darbuotojų nušalinimą nuo darbo;

8.1.16. kontroliuoja, kaip darbdaviai laikosi darbo sutarčių, sudarytų su Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba) siūstais asmenimis, šių sutarčių atitikties įsipareigojimams, nustatytiems Užimtumo tarnybos ir darbdavių sudarytose sutartyse dėl aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo, ir apie nustatytus neatitikimus informuoja Užimtumo tarnybą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-367](#), 2020-04-29, paskelbta TAR 2020-04-29, i. k. 2020-09073

8.1.17. atlieka socialinių įmonių veiklos priežiūrą, nustato terminą, per kurį socialinė įmonė privalo panaikinti nustatytus Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo ar jo įgyvendinamųjų teisės aktų, Darbo kodekso, darbuotojų saugą ir sveikatą bei darbo santykius reglamentuojančių įstatymų ar jų įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimus, informuoja Užimtumo tarnybą apie sąlygų atlikti socialinių įmonių veiklos priežiūrą nesudarymą, apie įpareigojimų pašalinti pažeidimus, nustatytus atliekant socialinių įmonių veiklos priežiūrą, neįvykdymą per nustatytą terminą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-367](#), 2020-04-29, paskelbta TAR 2020-04-29, i. k. 2020-09073

8.1.18. tikrina, ar nepažeidžiamos komandiruočių darbuotojų garantijos, teikia informaciją ar kitaip bendradarbiauja su kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingomis institucijomis dėl garantijų komandiruotiems darbuotojams taikymo, taip pat dėl nustatytų komandiruočių darbuotojų garantijų pažeidimų, registruoja kitų valstybių darbdavių, siunčiančių darbuotojus laikinai dirbti Lietuvos Respublikos teritorijoje, pateiktus pranešimus apie komandiruotus darbuotojus;

8.1.19. tikrina, ar darbdaviai laikosi Lietuvos Respublikos Europos darbo tarybų įstatymo nuostatų;

8.1.20. tikrina, ar užtikrinamos darbuotojams garantijos, numatytos Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“;

8.1.21. tikrina, ar užtikrinamos darbuotojams garantijos, numatytos Lietuvos Respublikos įstatyme dėl darbuotojų dalyvavimo priimant sprendimus Europos bendrovėse;

8.1.22. tikrina, ar užtikrinamos darbuotojams garantijos, numatytos Lietuvos Respublikos įstatyme dėl darbuotojų dalyvavimo priimant sprendimus Europos kooperatinėse bendrovėse;

8.1.23. tikrina, ar užsieniečiui leidimo dirbti sezoninį darbą galiojimo laikotarpiu suteikta gyvenamoji patalpa atitinka Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 62¹ straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatytus reikalavimus;

8.2. siekdama šių Nuostatų 7.2 papunktyje nurodyto tikslo:

8.2.1. analizuoja nelaimingų atsitikimų, profesinių ligų, avarijų aplinkybes bei priežastis, darbuotojų saugos ir sveikatos pažeidimus, rengia ir teikia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai pasiūlymus darbuotojų saugos ir sveikatos būklei šalyje gerinti;

8.2.2. Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme nustatytais atvejais tiria įvykius darbe, dėl kurių darbuotojai patiria žalą sveikatai, ir nelaimingus atsitikimus pakeliui į darbą ar iš darbo. Tikrina, ar laikomasi Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme nustatytos įvykių darbe, dėl kurių darbuotojai patiria žalą sveikatai, nelaimingų atsitikimų pakeliui į darbą ar iš darbo tyrimo tvarkos, ar įmonėje nustatyta pranešimų apie incidentus, incidentų tyrimo ir registravimo tvarka ir ar darbdaviai organizuoja prevencines priemones, kad būtų išvengta nelaimingų atsitikimų darbe, susirgimų profesinėmis ligomis;

8.2.3. tiria įtariamų profesinių ligų priežastis, organizuoja ūmių profesinių ligų, dėl kurių mirė 3 ir daugiau darbuotojų, tyrimą;

8.2.4. registruoja nelaimingų atsitikimų darbe aktus, nelaimingų atsitikimų pakeliui į darbą ar iš darbo aktus, profesinių ligų patvirtinimo aktus, Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatytais terminais saugo nelaimingų atsitikimų darbe aktus ir tyrimo medžiagą, profesinių ligų patvirtinimo aktus ir tyrimo medžiagą;

8.2.5. dalyvauja tiriant potencialiai pavojingų įrenginių ir pavojingų objektų avarijas;

8.2.6. rengia ir tvirtina darbuotojų saugos ir sveikatos mokymo programas darbdaviams atstovaujantiems asmenims, darbdaviams atstovaujantiems asmenims ir darbdavių įgaliotiems asmenims, atliekantiems darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistams mokyti. Tikrina darbdaviams atstovaujančių asmenų prieš darbdaviui atstovaujančiam asmeniui pradedant eksploatuoti įmonę ar teikti paslaugas, darbdaviams atstovaujančių asmenų ir darbdavių įgaliotų asmenų, kurie atliks darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas, ir darbuotojų saugos ir sveikatos specialistų žinias darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais;

8.2.7. teikia išvadas dėl darbdavių pateiktų derinti atskirų ekonominės veiklos rūšių įmonių darbuotojų mokymo ir jų žinių tikrinimo nuostatų;

8.3. taip pat atlieka šias funkcijas:

8.3.1. tiria pareiškimus bei skundus Valstybinės darbo inspekcijos kompetencijai priskirtais klausimais, užtikrina pareiškėjų konfidencialumą;

8.3.2. teikia pastabas bei pasiūlymus dėl rengiamų norminių teisės aktų projektų darbuotojų saugos ir sveikatos, darbo santykių srityse;

8.3.3. tvirtina planuojamų tikrinti ūkio subjektų sąrašų sudarymo kriterijus, planinių patikrinimų taisykles, patikrinimų planą, neplaninių patikrinimų taisykles, žinių darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais tikrinimo organizavimo tvarkos aprašą;

8.3.4. analizuoja Darbo kodekso, darbuotojų saugą ir sveikatą bei darbo santykius reglamentuojančių įstatymų ir kitų norminių teisės aktų taikymo praktiką, teikia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai siūlymus pakeisti galiojančius darbuotojų saugą ir sveikatą bei darbo santykius reglamentuojančius įstatymus ar kitus norminius teisės aktus;

8.3.5. konsultuoja darbuotojus, darbuotojų atstovus, darbdaviams atstovaujančius asmenis, darbdavių įgaliotus asmenis Darbo kodekso, darbuotojų saugą ir sveikatą bei darbo santykius reglamentuojančių įstatymų ir kitų norminių teisės aktų taikymo bei vykdymo, kolektyvinių sutarčių sudarymo, profesinių sąjungų steigimo klausimais, rengia ir (ar) organizuoja atitinkamų metodikų, metodinių rekomendacijų, gerosios praktikos vadovų parengimą, jų aprobavimą ir skleidimą;

8.3.6. dalyvauja statinio statybos užbaigimo komisijos darbe, kai statinio projekte numatytas darbo vietų įrengimas;

8.3.7. tvarko Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registrą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-367](#), 2020-04-29, paskelbta TAR 2020-04-29, i. k. 2020-09073

8.3.8. kontroliuoja, ar laikomasi potencialiai pavojingų įrenginių techninės būklės tikrinimo tvarkos ir terminų, ar potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros norminių teisės aktų nustatyta tvarka įrenginių savininkai atlieka jų nuolatinę priežiūrą, ar įgyvendinti asmenų, atliekančių nuolatinę potencialiai pavojingų įrenginių priežiūrą, kvalifikacijos arba specialiųjų žinių ir įgūdžių reikalavimai, ar jų turima įranga, prietaisai ir priemonės atitinka į Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo 5 straipsnio 3 punkte nurodytus sąrašus įrašytą būtiniausią įrangą, prietaisus ir priemones, o jeigu nustatyti potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros reikalavimų pažeidimai, dėl kurių gali kilti grėsmė žmonių gyvybei, sveikatai ar aplinkai, informuoja potencialiai pavojingo įrenginio savininką apie nustatytus pažeidimus ir uždraudžia naudoti potencialiai pavojingą įrenginį, iki bus pašalinti šie pažeidimai. Nustačiusi Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo 5 straipsnio 1 ar 2 punkto ar šio įstatymo 12 straipsnio 2 dalies 2–7 punktų pažeidimus, taiko Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse numatytą atsakomybę. Kiekvienais metais iki balandžio 1 dienos pateikia valstybės institucijoms, atsakingoms už atskirų potencialiai pavojingų įrenginių kategorijų ar tų įrenginių kategorijų parametrų potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros administracinį reglamentavimą, metinę Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo 5 straipsnio 1, 2 ir 3 punktuose nurodytos šių įrenginių priežiūros reikalavimų įgyvendinimo kontrolės rezultatų ataskaitą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-367](#), 2020-04-29, paskelbta TAR 2020-04-29, i. k. 2020-09073

8.3.9. renka, analizuoja, apibendrina darbdavių teikiamą informaciją apie darbuotojų saugos ir sveikatos būklę ir darbo vietų atitiktį darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimams ir juridinių ar fizinių asmenų, pagal sutartis su darbdaviais atliekančių darbuotojų saugos ir sveikatos funkcijas ar jų dalį, teikiamą informaciją apie darbdavius, kuriems teikė tokias paslaugas, ir darbuotojų saugos ir sveikatos specialistų, atlikusių darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas ar jų dalį, skaičių;

8.3.10. pasibaigus kalendoriniams metams, analizuoja Valstybinės darbo inspekcijos inspektorių veiklos duomenis, taip pat informaciją, gautą iš atitinkamų kontrolę ir priežiūrą vykdančių institucijų, tarnybų ir įstaigų, apie statinių avarijas, energetikos įrenginių avarijas bei jų sutrikimus, pavojingų objektų avarijas, apie apsinaudijimus ir kitus įvykius, kurių metu pakenkiama darbo aplinkai ir darbuotojų sveikatai. Pagal šios analizės duomenis rengia ir kasmet iki birželio 1 d. pateikia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai bei Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos komisijai metinę ataskaitą apie darbuotojų saugos ir sveikatos būklę ir Darbo kodekso, darbuotojų saugą ir sveikatą bei darbo santykius reglamentuojančių įstatymų ar kitų norminių teisės aktų vykdymą Lietuvos Respublikos įmonėse bei pasiūlymus darbuotojų saugos ir sveikatos būklei šalyje gerinti;

8.3.11. rengia metines Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos Nr. 81 „Dėl darbo inspekcijos pramonėje ir prekyboje“ įgyvendinimo ataskaitas, teikia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai informaciją, kaip laikomasi kitų šalyje ratifikuotų šios organizacijos konvencijų, susijusių su darbuotojų sauga ir sveikata bei darbo santykiais;

8.3.12. vykdo Europos saugos ir sveikatos darbe agentūros Lietuvos ryšių punkto veiklą;

8.3.13. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teikia duomenis, reikalingus nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifams apskaičiuoti, apie nustatytus darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų pažeidimus;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-367](#), 2020-04-29, paskelbta TAR 2020-04-29, i. k. 2020-09073

8.3.14. rengia pagal įmonių pateiktus prašymus dėl dalyvavimo konkurse vykdant viešuosius pirkimus pažymas apie Darbo kodekso, darbuotojų saugą ir sveikatą bei darbo santykius reglamentuojančių įstatymų ir kitų norminių teisės aktų vykdymo būklę;

8.3.15. organizuoja darbo ginčų komisijų darbą;

8.3.16. organizuoja darbo arbitražo darbą;

8.3.17. nagrinėja darbdavių prašymus dėl darbuotojų atstovavimą įgyvendinančių asmenų darbo sutarčių nutraukimo darbdavio iniciatyva, darbdavio valia ir jų būtinųjų darbo sutarties sąlygų, palyginti su ankstesnėmis jų būtinosiomis darbo sutarties sąlygomis ar palyginti su kitų tos pačios kategorijos darbuotojų būtinosiomis darbo sutarties sąlygomis, pabloginimo;

8.3.18. nustato ir viešai skelbia rizikingiausius ūkio sektorius, kuriuose naudojamas nelegalus trečiųjų šalių piliečių darbas;

8.3.19. kasmet iki liepos 1 d. teikia Europos Komisijai praėjusiais metais atliktų patikrinimų duomenis (apie kiekvieną tikrintą sektorių pateikiant absoliučius skaičius ir nurodant trečiųjų šalių piliečių dalį procentais), patikrinimų dėl trečiųjų šalių piliečių darbo rezultatus ir juos registruoja Darbo sąlygų darbo vietose nuolatinės stebėsenos informacinėje sistemoje;

8.3.20. teikia ir gauna prašymus dėl finansinių administracinių sankcijų ir (ar) baudų išieškojimo arba pranešimus apie sprendimus dėl tokių sankcijų ir (ar) baudų skyrimo Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo ketvirtajame¹ skirsnyje nustatyta tvarka;

8.3.21. tikrina, atlikdama rinkos priežiūrą, kaip mašinos, skirtos naudoti tik profesionaliems naudotojams, atitinka techninio reglamento „Mašinų sauga“, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“, nuostatas;

8.3.22. vykdo liftų ir liftų saugos įtaisų rinkos priežiūros funkcijas, nustatytas techniniame reglamente „Liftai ir liftų saugos įtaisai“, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 1999 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 106 „Dėl techninio reglamento „Liftai ir liftų saugos įtaisai“ patvirtinimo“, konsultuoja, aiškina, rengia seminarus techninio reglamento taikymo klausimais;

8.3.23. vykdo rinkos priežiūros institucijos funkcijas, nustatytas 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/424 dėl lynų kelio įrenginių, kuriuo panaikinama Direktyva 2000/9/EB;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-367](#), 2020-04-29, paskelbta TAR 2020-04-29, i. k. 2020-09073

8.3.24. išduoda išankstinius sutikimus įrengti liftą, naudojant kitas prispaudimo rizikai išvengti tinkamas priemones;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [A1-339](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10951

8.3.25. atlieka kitas teisės aktų nustatytas funkcijas.

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [A1-339](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10951

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-339](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10951

III. SKYRIUS VALSTYBINĖS DARBO INSPEKCIJOS TEISĖS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [A1-766](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-17, i. k. 2015-19902

9. Valstybinė darbo inspekcija, siekdama jai nustatytų veiklos tikslų ir įgyvendindama jos kompetencijai priskirtas funkcijas, turi teisę:

9.1. sudaryti susitarimus su valstybės institucijomis ir įstaigomis, profesinėmis sąjungomis, darbdavių bei nevyriausybinėmis organizacijomis, tarptautinėmis organizacijomis;

9.2. gauti iš ministerijų, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų bei kitų juridinių ir fizinių asmenų reikalingą informaciją bei duomenis Valstybinės darbo inspekcijos kompetencijai priskirtais klausimais;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-339](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10951

9.3. atstovauti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pavedimu ministerijai užsienio valstybėse ir tarptautinėse organizacijose, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos darbo grupių bei komitetų posėdžiuose bei pagal savo kompetenciją Valstybinės darbo inspekcijos vardu Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose;

9.4. naudotis kitomis Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų suteiktomis teisėmis.

IV. SKYRIUS

INSPEKTAVIMO VYKDYMO TVARKA

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [A1-766](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-17, i. k. 2015-19902

10. Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius vykdo planinius ir neplaninius darbdavių patikrinimus.

11. Planiniai ir neplaniniai patikrinimai vykdomi Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus nustatyta tvarka. Kontroliniai pirkimai vykdomi Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo ir šių Nuostatų nustatyta tvarka;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-367](#), 2020-04-29, paskelbta TAR 2020-04-29, i. k. 2020-09073

11¹. Kontrolinis pirkimas atliekamas vykdant nelegalaus, nedeklaruoto darbo ar nedeklaruotos veiklos kontrolę, atliekant neplaninius darbdavių ar asmens, kuris galimai vykdo nedeklaruotą veiklą, patikrinimus. Sprendime atlikti neplaninį darbdavio ar asmens, kuris galimai vykdo nedeklaruotą veiklą, patikrinimą turi būti nurodyta kontrolinio pirkimo atlikimo tikslas, data, nurodant patikrinimo trukmę (pradžią ir pabaigą), apimtis ir preliminarai lėšų, skiriamų kontroliniam pirkimui, suma.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-367](#), 2020-04-29, paskelbta TAR 2020-04-29, i. k. 2020-09073

12. Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius, vykdydamas planinius ir neplaninius darbdavių patikrinimus, tikrina, ar laikomasi darbo įstatymų, darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymų ir kitų norminių teisės aktų reikalavimų.

13. Vykdydamas nustatytas funkcijas, Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius turi teisę gauti iš darbdavių dokumentus (jų nuorašus, išrašus) ir kitus duomenis, reikalingus tarnybinėms funkcijoms atlikti. Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius turi teisę laikinai – iki 7 darbo dienų – paaimti iš darbdavio dokumentus, reikalingus Valstybinės darbo inspekcijos funkcijoms atlikti, surašydamas ir pateikdamas šių dokumentų paėmimo aktą arba darydamas šių dokumentų kopijas ar išrašus. Jei dokumentai yra paaimami, Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius darbdavio prašymu privalo leisti pasidaryti paaimamų dokumentų kopijas. Darbdavys turi teisę reikalauti minėtų kopijų tikrumą patvirtinti Valstybinės darbo inspekcijos inspektoriaus žyma. Darbdavys turi teisę neteikti Valstybinės darbo inspekcijos inspektoriui jo reikalaujamų dokumentų, jeigu tuos pačius dokumentus jis yra pateikęs kitam darbdavio veiklos priežiūrą atliekančiam viešojo administravimo subjektui. Atsisakydamas pateikti reikalaujamus dokumentus, darbdavys turi raštu nurodyti, kokiam jo veiklos priežiūrą atliekančiam subjektui šie dokumentai yra pateikti. Taip pat vykdydamas darbuotojų saugos ir sveikatos bei darbo santykius reglamentuojančių įstatymų ir kitų norminių teisės aktų pažeidimų prevenciją ir kontrolę, nepažeisdamas įstatymais garantuoto asmens privataus

gyvenimo neliečiamumo, Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius turi teisę fotografuoti, daryti garso, vaizdo įrašus bei atlikti kontrolinius darbo aplinkos parametrų matavimus. Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius, atlikdamas tarnybines pareigas, prirėkęs turi teisę pasitelkti policijos pareigūnus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-559](#), 2015-09-30, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14574

14. Neteko galios nuo 2020-05-01

Punkto naikinimas:

Nr. [A1-367](#), 2020-04-29, paskelbta TAR 2020-04-29, i. k. 2020-09073

15. Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius tvarko savo veiklos apskaitą Darbo sąlygų darbo vietose nuolatinės stebėsenos informacinėje sistemoje (DSS IS) bei analizuoja darbuotojų saugos ir sveikatos būklę, darbo įstatymų vykdymą tikrindamas darbdavius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-766](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-17, i. k. 2015-19902

16. Patvirtintas planuojamų tikrinti darbdavių sąrašas (nurodomas juridinio asmens kodas, pavadinimas, registracijos ar veiklos adresas arba fizinio asmens vardas, pavardė, veiklos adresas ir numatomo tikrinti struktūrinio padalinio pavadinimas) ir jo pakeitimai, siekiant užtikrinti skaidrią Valstybinės darbo inspekcijos veiklą ir informuoti darbdavius, skelbiami Valstybinės darbo inspekcijos interneto svetainėje iki kalendorinių metų pabaigos, apribojant šių duomenų kopijavimo galimybę. Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius, likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki planinio darbdavio tikrinimo, apie jį raštu praneša darbdaviui atstovaujančiam asmeniui ar darbdavio įgaliotam asmeniui, taip pat darbdaviui fiziniam asmeniui, nurodydamas būsimo patikrinimo pagrindą, terminą, dalyką, ir pateikia preliminarų dokumentų, kurių originalus turi pateikti darbdavys patikrinimą atliekančiam Valstybinės darbo inspekcijos inspektoriui, sąrašą. Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius apie neplaninį patikrinimą praneša jo atlikimo metu, išskyrus atvejį, kai neplaninio patikrinimo metu atliekami kontroliniai pirkimai. Atvykę atlikti planinį ar neplaninį patikrinimą, Valstybinės darbo inspekcijos inspektoriai prisistato darbdaviui atstovaujančiam asmeniui ar darbdavio įgaliotam asmeniui, ar darbdaviui fiziniam asmeniui, taip pat pateikia valstybės tarnautojo pažymėjimą, įgaliojimą, Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus ar jo įgalioto asmens sprendimą atlikti šį patikrinimą ir paaiškina atvykimo tikslus. Valstybės tarnautojo pažymėjimas, įgaliojimas ir sprendimas atlikti patikrinimą nepateikiami nelegalaus darbo, nedeklaruoto darbo ir nedeklaruotos savarankiškos veiklos patikrinimo metu, kai atliekamas kontrolinis pirkimas. Šie dokumentai darbdaviui atstovaujančiam asmeniui ar darbdavio įgaliotam asmeniui, ar darbdaviui fiziniam asmeniui, ar asmeniui, kuris vykdo savarankišką veiklą, pateikiami iš karto, atlikus kontrolinį pirkimą.

Apie atvykimą pas darbdavį Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius taip pat raštu praneša darbuotojų atstovams, jeigu tikrinimas atliekamas jų prašymu, nurodydamas šio punkto pirmoje pastraipoje nurodytus duomenis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-339](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10951

Nr. [A1-367](#), 2020-04-29, paskelbta TAR 2020-04-29, i. k. 2020-09073

16¹. Atlikus kontrolinį pirkimą, Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius iškart surašo vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus nustatytos formos patikrinimo aktą. Šiame akte nurodomas tikrinto darbdavio pavadinimas ar darbdavio fizinio asmens, ar asmens, kuris vykdo savarankišką veiklą, vardas ir pavardė, kontrolinio pirkimo atlikimo tikslas, kontrolinio pirkimo data (jo atlikimo pradžia ir pabaiga), vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus ar jo įgalioto asmens sprendimo data ir numeris, teisinis pagrindas, eiga (kontrolinio pirkimo

apimtis, dalyvavę asmenys (pareigos, vardas, pavardė), nustatytos faktinės aplinkybės, atsižvelgiant į kontrolinio pirkimo apimtį, pateiktos išvados dėl atitikties teisės aktų reikalavimams, o nustačius pažeidimų pateikiamos nuorodos į atitinkamų teisės aktų straipsnius, dalis, punktus, nurodoma kontroliniam pirkimui panaudotų lėšų suma, pastaba apie prekių ir pinigų grąžinimą, kiti vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus nurodyti privalomi duomenys. Patikrinimo aktas pasirašytinai įteikiamas tikrinamam darbdaviui atstovaujančiam asmeniui ar darbdavio įgaliotam asmeniui, ar darbdaviui fiziniam asmeniui, ar asmeniui, kuris galimai vykdo nedeklaruotą savarankišką veiklą. Jeigu kontrolinis pirkimas neįvyko, patikrinimo akte nurodomos priežastys.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-367](#), 2020-04-29, paskelbta TAR 2020-04-29, i. k. 2020-09073

16². Atliekant kontrolinį pirkimą, už prekes ar paslaugas sumokama grynaisiais pinigais ar mokėjimo kortele. Jeigu, atliekant kontrolinį pirkimą, pažeidimo požymių nenustatyta, įgytos prekės atiduodamos darbdaviui atstovaujančiam asmeniui ar darbdavio įgaliotam asmeniui, ar darbdaviui fiziniam asmeniui, ar asmeniui, kuris vykdo savarankišką veiklą, o pastarasis privalo grąžinti kontrolinio pirkimo metu sumokėtus pinigus.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-367](#), 2020-04-29, paskelbta TAR 2020-04-29, i. k. 2020-09073

16³. Jeigu, atliekant kontrolinį pirkimą, nustatyta pažeidimo požymių, Valstybinei darbo inspekcijai ar teismui priėmus sprendimą dėl darbdavio ar asmens, vykdančio galimai nedeklaruotą savarankišką veiklą, dėl kurio veiklos buvo atliktas kontrolinis pirkimas, atsakomybės, prekės nedelsiant grąžinamos darbdaviui atstovaujančiam asmeniui ar darbdavio įgaliotam asmeniui, ar darbdaviui fiziniam asmeniui, ar asmeniui, kuris vykdo savarankišką veiklą, o pastarasis privalo grąžinti pinigus Valstybinei darbo inspekcijai per 14 dienų nuo prekių gavimo dienos.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-367](#), 2020-04-29, paskelbta TAR 2020-04-29, i. k. 2020-09073

17. Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius, inspektavimo metu nustatęs darbuotojų saugos ir sveikatos bei darbo santykius reglamentuojančių norminių teisės aktų reikalavimų pažeidimus, vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus nustatyta tvarka surašo vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus patvirtintos formos dokumentus (reikalavimą, protokolą, aktą, nutarimą ir kt.). Reikalavimas, jame nurodžius nustatytus pažeidimus ir terminus pažeidimams pašalinti, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pažeidimo nustatymo arba tyrimo baigimo dienos įteikiamas darbdaviui atstovaujančiam asmeniui ar darbdavio įgaliotam asmeniui pasirašytinai arba išsiunčiamas paštu (registruotu laišku). Prireikus nurodytas terminas gali būti tikslinamas vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus nustatyta tvarka. Vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus patvirtintos formos dokumentai taip pat gali būti pasirašomi saugiu elektroniniu parašu ir siunčiami darbdaviui atstovaujančiam asmeniui ar darbdavio įgaliotam asmeniui elektroniniu paštu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-766](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-17, i. k. 2015-19902

18. Baigęs darbdavio inspektavimą, rezultatus gali aptarti darbdavio darbuotojų susirinkime, bendrame kartu su darbdavio darbuotojų saugos ir sveikatos komitetu ar darbuotojų atstovais posėdyje ir kt.

19. Valstybinės darbo inspekcijos inspektoriaus reikalavimai ir nurodymai darbdaviui atstovaujančiam asmeniui ar darbdavio įgaliotam asmeniui yra privalomi. Apie jų vykdymą darbdaviui atstovaujantis asmuo ar darbdavio įgaliotas asmuo praneša raštu reikalavime nurodytu terminu ir adresu.

Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius neplanine tvarka gali kontroliuoti įteiktų

reikalavimų vykdymą, pakartotinai inspektuodamas darbdavius.

20. Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius turi teisę gauti iš darbdaviams atstovaujančių asmenų, darbdavio įgaliotų asmenų, darbuotojų, kitų tikrinamoje darbo vietoje esančių asmenų paaiškinimus žodžiu ar raštu dėl darbo, darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymų, kitų norminių teisės aktų, reglamentuojančių darbuotojų saugą ir sveikatą bei darbo santykius, pažeidimų ar dėl Valstybinės darbo inspekcijos nurodymų nevykdymo (nesant galimybės gauti šią informaciją vietoje, darbdaviui atstovaujantis asmuo ar darbdavio įgaliotas asmuo vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus nustatyta tvarka kviečiamas į Valstybinės darbo inspekcijos teritorinį skyrį arba Valstybinės darbo inspekcijos administraciją).

21. Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius privalo vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus nustatyta tvarka įpareigoti darbdaviui atstovaujantį asmenį ar darbdavio įgaliotą asmenį nedelsiant sustabdyti darbus, pasirašytinai įteikdamas reikalavimą, kai:

21.1. darbuotojai neapmokyti ir (ar) neinstrukuoti saugiai dirbti;

21.2. sugedus darbo priemonei ar susidarius avarinei situacijai yra pavojus darbuotojų saugai ir sveikatai;

21.3. įrenginių priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais neatliktas techninės būklės tikrinimas ar neatliekama jų nuolatinė priežiūra;

21.4. dirbama, pažeidžiant technologinius reglamentus;

21.5. dirbama neįrengus reikiamų kolektyvinės apsaugos priemonių arba kai darbuotojai neaprupinti reikiamomis kolektyvinėmis ir (ar) asmeninėmis apsaugos priemonėmis;

21.6. darbo ir asmeninės apsauginės priemonės neatitinka darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų norminių teisės aktų reikalavimų ir kitais atvejais;

21.7. darbo aplinka kenksminga ir (ar) pavojinga sveikatai, gyvybei.

22. Jei darbdaviui atstovaujantis asmuo ar darbdavio įgaliotas asmuo atsisako vykdyti Valstybinės darbo inspekcijos inspektoriaus šių Nuostatų 21 punkte nurodytą reikalavimą, Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius privalo kreiptis į policiją pagalbos, kad būtų įvykdytas reikalavimas sustabdyti darbus ir iš pavojingų darbo vietų ar zonų išvesti darbuotojai ar uždraustas darbo ir asmeninių apsauginių priemonių naudojimas.

23. Pašalinus pažeidimus, dėl kurių buvo sustabdyti darbai, uždraustas darbo ar asmeninių apsauginių priemonių naudojimas, išduodamas raštiškas Valstybinės darbo inspekcijos inspektoriaus sutikimas vykdyti darbus bei naudoti įrenginius.

24. Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius, tirdamas įvykį darbe, dėl kurio sunkiai pakenkiama darbuotojo sveikatai ar darbuotojas miršta, jeigu būtina, turi teisę nemokamai naudotis darbdavio ryšio ir transporto priemonėmis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-559](#), 2015-09-30, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14574

25. Vykdydamas darbdavių inspektavimą, Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius prireikus suderinęs atlieka bendrus patikrinimus su statinių, energetikos įrenginių, potencialiai pavojingų įrenginių, priešgaisrinę, civilinę, eismo, sveikatos ir aplinkos saugą kontroliuojančiomis, priežiūrą vykdančiomis įstaigomis bei kitomis kompetentingomis institucijomis.

26. Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius privalo saugoti ir neatskleisti valstybės ir tarnybos bei komercinę (gamybinę) paslaptį sudarančios informacijos, kurią jis sužino, atlikdamas tarnybines pareigas, laikytis tarnybinės etikos reikalavimų.

27. Valstybinės darbo inspekcijos inspektoriaus veiksmai ir sprendimai, išskyrus Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka priimtus nutarimus skirti baudas, gali būti skundžiami vyriausiajam valstybiniam darbo inspektoriui arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka administraciniam teismui. Vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus sprendimai gali būti skundžiami administraciniam teismui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-766](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-17, i. k. 2015-19902

Nr. [A1-178](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-05, i. k. 2016-07652

27¹. Patikrinimų ir kontrolinių pirkimų dokumentai (įskaitant dokumentus, kuriuose yra asmens duomenų) saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatytais terminais. Duomenų subjektų teisės įgyvendinamos 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus nustatyta tvarka.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-367](#), 2020-04-29, paskelbta TAR 2020-04-29, i. k. 2020-09073

V. SKYRIUS

VALSTYBINĖS DARBO INSPEKCIJOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [A1-766](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-17, i. k. 2015-19902

28. Valstybinės darbo inspekcijos veikla organizuojama vadovaujantis metiniais veiklos planais, kurie rengiami vadovaujantis Strateginio planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 „Dėl Strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“, ir tvirtinami socialinės apsaugos ir darbo ministro.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-766](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-17, i. k. 2015-19902

29. Valstybinės darbo inspekcijos veikla reguliuojama vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus tvirtinamais Valstybinės darbo inspekcijos darbo reglamentu, Valstybinės darbo inspekcijos struktūrinių padalinių nuostatais, vidaus tvarkos taisyklėmis, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių aprašymais.

30. *Neteko galios nuo 2018-07-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [A1-339](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10951

31. Valstybinei darbo inspekcijai vadovauja vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius, kurį ketverių metų kadencijai Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka (ne politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) priima į pareigas ir atleidžia iš jų socialinės apsaugos ir darbo ministras. Vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius gali būti skiriamas eiti vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus pareigas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas socialinės apsaugos ir darbo ministrui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-766](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-17, i. k. 2015-19902

32. Vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius:

32.1. organizuoja Valstybinės darbo inspekcijos darbą, kad būtų įgyvendinami Valstybinės darbo inspekcijos tikslai ir atliekamos nustatytos funkcijos, atsako už Valstybinės darbo inspekcijos veiklą;

32.2. užtikrina, kad būtų laikomasi įstatymų, kitų teisės aktų ir šių Nuostatų;

32.3. komandiruoja Valstybinės darbo inspekcijos valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis (toliau vadinama – personalas) atlikti tarnybinių užduočių;

32.4. tvirtina:

32.4.1. Valstybinės darbo inspekcijos personalo pareigybių sąrašą, neviršijant nustatyto didžiausio leistino pareigybių skaičiaus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-766](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-17, i. k. 2015-19902

32.4.2. pareigybių lygius ir kategorijas bei tarnybinio atlyginimo koeficientus, neviršijant darbo užmokesčiui nustatytų lėšų;

32.4.3. Valstybinės darbo inspekcijos darbo reglamentą, struktūrinių padalinių nuostatus, pareigybių aprašymus;

32.4.4. planuojamų tikrinti darbdavių sąrašų sudarymo kriterijus, planinių patikrinimų atlikimo tvarką ir trukmę nustatančias taisykles;

32.4.5. nustatyti laikotarpį planuojamų tikrinti darbdavių sąrašą;

32.4.6. neplaninių patikrinimų atlikimo pagrindus, tvarką ir trukmę bei tikrinamų darbdavių atrankos kriterijus nustatančias taisykles;

32.4.7. reikalavimų, protokolų, nutarimų formas ir kitus dokumentus pagal savo kompetenciją;

32.5. skiria į pareigas ir atleidžia iš jų Valstybinės darbo inspekcijos personalą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-339](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10951

32.6. skatina Valstybinės darbo inspekcijos personalą, skiria tarnybines nuobaudas ir pašalpas, atlieka kitas personalo valdymo funkcijas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-339](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10951

32.7. *Neteko galios nuo 2016-07-15*

Punkto naikinimas:

Nr. [A1-343](#), 2016-07-13, paskelbta TAR 2016-07-14, i. k. 2016-20574

32.8. nustato Valstybinės darbo inspekcijos padaliniams darbo laiko režimus, atsižvelgdamas į jų veiklos specifiką;

32.9. leidžia įsakymus, pagal suteiktus įgaliojimus tvirtina norminius teisės aktus darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais;

32.10. nustato draudimo naudoti darbo ir asmeninės apsaugos priemones, jeigu jos neatitinka darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimų, tvarką;

32.11. nagrinėja piliečių ir asmenų prašymus ir skundus dėl Valstybinės darbo inspekcijos inspektorių veiksmų ir jų priimtų sprendimų teisėtumo;

32.12. atstovauja Valstybinei darbo inspekcijai valstybės ir savivaldybių institucijose, taip pat santykiuose su kitais šalies ar užsienio fiziniais ir juridiniais asmenimis;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-339](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10951

32.13. įgalioja Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius atstovauti Valstybinei darbo inspekcijai kitose institucijose, įstaigose ar organizacijose bei teismuose;

32.14. įgalioja jo nesant vieną iš pavaduotojų atlikti vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus pareigas;

32.15. užtikrina Valstybinės darbo inspekcijos metinio veiklos plano projekto rengimą ir teikia socialinės apsaugos ir darbo ministruui jį tvirtinti;

32.16. organizuoja iš valstybės biudžeto gautų asignavimų naudojimą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-127](#), 2016-03-09, paskelbta TAR 2016-03-10, i. k. 2016-04533

32.17. užtikrina racionalų ir taupų lėšų ir turto naudojimą, veiksmingą Valstybinės darbo inspekcijos vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, jos veikimą ir tobulinimą;

32.18. garantuoja, kad pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą teikiami ataskaitų rinkiniai ir statistinės ataskaitos būtų teisingi;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-766](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-17, i. k. 2015-19902

32.19. vadovauja komisijai, tiriančiai įvykį darbe, dėl kurio mirė 3 ir daugiau darbuotojų;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-559](#), 2015-09-30, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14574

32.20. dalyvauja Valstybinio socialinio draudimo fondo tarybos posėdžiuose ir teikia savo nuomonę, kai svarstomi klausimai yra susiję su nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifais, draudėjų priskyrimo atitinkamai šio draudimo įmokos tarifo grupei ir lėšomis, skirtomis nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijai;

32.21. vykdo socialinės apsaugos ir darbo ministro pavedimus;

32.22. atlieka kitas įstatymų ir kitų teisės aktų jam suteiktas funkcijas.

33. Vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus pavaduotoją (-us) į pareigas priima ir iš jų atleidžia vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka. Vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus pavaduotojai tiesiogiai pavaldūs ir atskaitingi vyriausiajam valstybinio darbo inspektoriui.

34. Vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus pavaduotojas (-ai):

34.1. koordinuoja ir kontroliuoja vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus nustatytoms administravimo sritims Valstybinei darbo inspekcijai pavestų tikslų įgyvendinimą ir funkcijų atlikimą;

34.2. padeda vyriausiajam valstybiniam darbo inspektoriui formuoti ir įgyvendinti Valstybinės darbo inspekcijos strateginius tikslus;

34.3. atlieka kitas vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus įsakymais ir kitais teisės aktais nustatytas funkcijas.

35. Vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus nesant (ligos, atostogų, komandiruotės ir kitais atvejais), jo pareigas eina vienas iš vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus paskirtų vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus pavaduotojų.

VI. SKYRIUS VALSTYBINĖS DARBO INSPEKCIJOS VEIKLOS KONTROLĖ

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [A1-766](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-17, i. k. 2015-19902

36. Valstybinės darbo inspekcijos vidaus auditą atlieka Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Centralizuotas vidaus audito skyrius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-343](#), 2016-07-13, paskelbta TAR 2016-07-14, i. k. 2016-20574

37. Valstybinės darbo inspekcijos valstybinį (finansinį (teisėtumo) ir veiklos) auditą atlieka Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė.

38. *Neteko galios nuo 2018-07-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [A1-339](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10951

39. Valstybinės darbo inspekcijos finansų kontrolė atliekama vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus nustatyta tvarka.

40. Valstybinės darbo inspekcijos metinio veiklos plano įgyvendinimo kontrolę atlieka vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius.

VII. SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [A1-766](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-17, i. k. 2015-19902

41. Valstybinė darbo inspekcija pertvarkoma, reorganizuojama ar likviduojama Lietuvos Respublikos civilinio kodekso, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-339](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10951

42. Valstybinės darbo inspekcijos nuostatai keičiami Civilinio kodekso ir Biudžetinių įstaigų įstatymo nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-339](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10951

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-595](#), 2010-12-10, Žin., 2010, Nr. 147-7547 (2010-12-16), i. k. 1102230ISAK00A1-595

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-513](#), 2009-08-24, Žin., 2009, Nr. 102-4276 (2009-08-27), i. k. 1092230ISAK00A1-513

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. gegužės 12 d. įsakymo Nr. A1-316 "Dėl Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-595](#), 2010-12-10, Žin., 2010, Nr. 147-7547 (2010-12-16), i. k. 1102230ISAK00A1-595

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. gegužės 12 d. įsakymo Nr. A1-316 "Dėl Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-26](#), 2013-01-25, Žin., 2013, Nr. 11-532 (2013-01-30), i. k. 1132230ISAK000A1-26

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. gegužės 12 d. įsakymo Nr. A1-316 "Dėl Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-559](#), 2015-09-30, paskelbta TAR 2015-10-01, i. k. 2015-14574

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. gegužės 12 d. įsakymo Nr. A1-316 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-766](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-17, i. k. 2015-19902

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. gegužės 12 d. įsakymo Nr. A1-316 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-127](#), 2016-03-09, paskelbta TAR 2016-03-10, i. k. 2016-04533

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. gegužės 12 d. įsakymo Nr. A1-316 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-178](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-05, i. k. 2016-07652

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. gegužės 12 d. įsakymo Nr. A1-316 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-343](#), 2016-07-13, paskelbta TAR 2016-07-14, i. k. 2016-20574

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. gegužės 12 d. įsakymo Nr. A1-316 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-186](#), 2017-04-18, paskelbta TAR 2017-04-19, i. k. 2017-06593

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. gegužės 12 d. įsakymo Nr. A1-316 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-339](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10951

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. gegužės 12 d. įsakymo Nr. A1-316 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

11.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-367](#), 2020-04-29, paskelbta TAR 2020-04-29, i. k. 2020-09073

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. gegužės 12 d. įsakymo Nr. A1-316 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo